

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan večer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kalnoky pred delegati.

Kakor je v odseku za vnanje zadeve ogerske delegacije, tako je tudi v dotičnem odseku avstrijske delegacije grof Kalnoky razlagal naš vnanji položaj. Glavne misli njegovega razlaganja so: Minister misli, da mora poprej nekoliko pojasniti odnose naše države proti drugim vlastim predno more naslikati sedanjí položaj. Iz pojasnil poslednjih let je še odseku znano, da on zmatra za svojo dolžnost z vsemi državami, zlasti s sosednimi gojiti dobre odnose. V poslednji delegacijski seji je že mogel zatrditi, da njegova prizadevanja neso bila zaman, marveč so se razmere z vsemi sosednimi državami jako povoljno uredile. To se je pokazalo zlasti sedaj, ko so navstale zmešnjave na Balkanu in je vse v orožji od Belega grada do Aten. Le dobrim razmeram sosednih vlastij se imamo zahvaliti, da daljši razvoj stvari pričakujemo, če ne baš brez skrbi, vendar brez bojazni.

Kar se tiče avstro-nemške zveze, je vse ostalo pri starem. Iz nagovora, s katerim je Njeza Veličastvo pozdravilo delegacije, se da posneti, da so tudi razmere obeh cesarskih vlastij z Rusijo najboljše in to je posebne važnosti baš z ozirom na sedanje dogodke. Minister opomni, da je te razmere že vlni tako le natančneje označil: „Pomen tega shoda (z Skierniewicah namreč) iskati je v tem, da so se v svojih državah tako visoko čislani vladarji, ki zapovedujejo obširnim deželam, sporazumeli o politiki miru, katere ost ne bi bila obrnena proti nikakej državi, o politiki, katera se naslanja na priznanje obstoječih pravnih odnošajev, in sklenili z vso svojo avtoriteto v popolnem zaupanju druga na drugo zastopati in gojiti to politiko.“ Nadalje je minister še prečital neko drugo mesto svoje lanske izjave ki slove: „Mislim, da je prava vrednost shoda in soglasja, ki se je pri tem pokazalo, iskati baš v tem, da bodo vladarji vsa vprašanja, ki bi utegnili navstati, skušali rešiti v duhu miru in obstoječe pravice.“ Iz navedenih citatov se jasno razvidi, kako stališče je vlada tedaj zavzemala, na istem stališču stoji tudi sedaj in motri dogodke v Vzhodni Rumeliji. Nadalje zatrdjuje minister, da so

odnošaji z Italijo tudi najboljši in upa, da bode prijateljstvo s to državo se posebno utrdilo, ko je pri nas tako spoštovan državnik postal italijanski minister vnanjih zadev. Italija je z nami popolnem jednacih mislij, kar se tiče zadev na Balkanu.

Kar se tiče zadev o orijentu, pravi da se še ne more natančno izraziti, kajti položaj je jako zamotan, konferenca, katera ima najti sredstva, kako zopet ustanoviti zakonito stanje v Rumeliji, se je še le sešla. Vsak dan se pa tudi lahko kaj prigodi, kar bi lahko premenilo položaj. Sedanjí trenotek tedaj ni ugoden, da bi mogel vse točno pojasniti, kajti marsikaj še ni za javnost.

Dogodki v Plovdivu so prelomljenje pogodbe, katero so uprizorili le nekateri, a utegnili bi motiti mir v mnogih deželah in prouzročiti brezvladje na Balkanu. Mogli bi bili sicer priznati faktum in na njega podlagi urediti stanje stvari. Toda prehitro se ja pokazalo, da druge balkanske države neso voljne trpeti povekšanja Bolgarske. Osemštirideset ur potem, ko se je izvršil prevrat v Plovdivu, je že Srbija ob velikem vznemirjenju naroda zaukazala mobilizacijo. Na Grškem navstala je ravno taka razburjenost in se še sedaj ni poglela. Rumunijo je že tudi izrazila svojo nevoljo in v turških pokrajinah mej mohamedanci na Balkanu je tudi navstalo silno vznemirjenje, kar je bilo uzrok, da so povsod tako radi sledili klicu Turčije k orožju. Vsak nepristransk opazovalec mogel bi bil spoznati, da bi bil navstal boj vseh proti vsem, ko bi se bilo kar tako pustilo združenje. Ne bil bi navstal samo boj mej kršanskimi državami na Balkanu, ampak tudi boj mej kristijani in mohamedanci in obstanek Turčije bil bi v nevarnosti.

Zategadelj ni bilo misliti, da bi se priznal fait accompli, ampak morali smo nastopiti ravno pot pogodeb, ki se tudi najbolj ujema z načeli naše politike. Na tem stališču bilo je tudi najlojše zjediniti vlasti. Ker Turčija ni takoj z vojno intervencijo poskusila napraviti reda, kar bi bilo gotovo prouzročilo boj, ampak je, da se ohrani mir interpelevala na velevlasti, sešla se je konferenca.

Bolgarija in Rumelija sta si največ sami škodovali z ustajo. Bolgarski narod imel je simpatije

vlastij in jih še ima. Poslednjih šest let so vlasti vedno prizanesljivo postopale z Bolgarsko, če tudi je najmanj izpolnila dolžnosti, katere jej naklada Berolinski dogovor. Ravno zaradi tega je pa vlasti še bolj užalilo, da baš Bolgari hočejo lahkomišelnost rušiti mir. Bolgarija in Rumelija sta si mnogo gmotno škodovali, in dolgo bode trpelo, predno si bosta zopet opomogli.

Samo na sebi združenje Bolgarije in Rumelije ne nasprotuje našim interesom. Za nas je vse jedno, ali je Bolgarska večja ali manjša, če se le povekšanje zakonito izvrši.

Drugače se pa mora presojevati nameravano združenje, če se pomisli, da se je hotelo s silo doseči, kak upliv bi bilo napravilo na druge balkanske države in da bi bilo utegnulo motiti ves red na Balkanu. Države ne morejo trpeti, da bi se Bolgarska na tak revolucionaren način povekšala, že zategadelj ne, ker bi za to povekšanje ne bilo nikakih mej. Kdo more jamčiti, da ne bi se Makedonija pozneje na isti način pridružila Velikej Bolgarskej. Kar se tiče drugih balkanskih držav, moram omeniti, da je Berolinska pogodba imela namen, raznim balkanskim narodnostim z nekakim proporcionalnem razdeljenjem bolj ali manj samostojno eksistenco zagotoviti, da bodo mogle mirno živeti jedna poleg druge. Ako je jedna narodnost iz lastne volje razrušila te meje, morala je vznemiriti sosedne države, zlasti ker se ne ve, kako daleč bi se utegnulo seči to revolucionarno gibanje. Ko bi ustaja se razširila na Makedonijo, bi to škodovalo grškemu življu.

Upliv vlastij odstranil je to eventualiteto, in položaj Grške je sedaj manj v nevarnosti. V Srbiji, za katero mi gojimo gorke simpatije, bil je utis Plovdivske revolucije silen. Ves narod je tega prepričanja, da je treba se temu ustavljati in z navdušenjem vladne stranke in opozicije sklenila se je mobilizacija. Stališče srbske vlade je popolnem pravilno. Če tudi jo vojska mnogo stane, vendar ne začne boja, ampak čaka, kaj da ukrenejo vlasti, od katerih pričakuje, da bodo ustanovile status quo ante. Še sedaj je srbski kralj takoj pripravljen zaukazati razoroženje, ako se zopet ustanovi stanje, katero je bil ustanovil Berolinski dogovor.

LISTEK.

Stavbinski slogi

od J. Flis-a.

III.

Romanski slog ni bil tako umeten, kakor poznejši gotski, toda se je odlikoval po nekej duševnej svežosti in lahkosti ter svobodnem razvoju. Baš ta svoboda omogoči umetniku, da mora porabiti samostojne oblike, katere si je srečno izumil in katere na ogledovalca napravijo blagodejen utis. Razen že imenovanih cerkev v Trieru in Laachu sta tudi stolna cerkev v Spiru in cerkev sv. Mavricija v Kolinu lepa spomenika romanske umetnosti.

Noben slog ni tako lahko umljiv, kakor gotski; silasti lok, svodna rebra, barvasta visoka okna, rožaste fiale, celotni podporniki so tako karakteristični znaki tega sloga, da jih nikdo ne more prezreti. Če tudi lajik ne more lahko zamenjati tega sloga s kakim družim, vendar je ta slog s znanstvenega in umeteljniškega stališča težje umljiv v svojih podrobnostih, kakor kateri koli drug; kakor še ni oni botanik, ki pozna vse cvetlice v kakem rastlinjaku in oni še ne pesnik, ki zna skovati

kako pravilno pesnico, kolikor se tiče slogov in stikov, ravno tako še ni oni umetnik, ki se sam tacega imenuje; samo tako velike tehniške kapacitete kakor Schmidt in Ferstl so proučevanje gotike zmatrali za nalogo svojega življenja.

Iz teh in enakih razlogov je tudi gospod pisatelj temu slogu odločil največ prostora. Od 550 podob, katere ima knjiga, pripada jih skoro jedna četrtnina gotskemu slogu; pa tudi v tekstu je gotskemu slogu razmerno dal največ prostora. Z nenavadno potrpežljivostjo popisuje pisatelj tloris gotskih cerkev v vseh njegovih razmerah; zlozopravilne podrobnosti dolgosti in širokosti, slop s podstavo, kapitel in služnik, podpornike, svode, rebra, sklepnik, oproge, čelo, fiale, veternjak in baldahin, grče, grbe, rogove, krogoviče, simbole pismenk in podob, pročelo, zvonike in strehe, z jedno besedo, vse podrobnosti, katere zahteva harmonija. 122 prekrasnih podob nam predstavlja skupno podobo tega čudovitega sloga, h kateremu pripada lep špičast zvonik Marijine cerkve v Krakovem. Kar se tiče poslednjega, imamo samo še pristaviti opazko, da zlata krona, ki je na podobi vidite, je še le iz leta 1865, ker se harmonično ujema s strogo gotsko zgradbo.

Samo kratko omenja gospod pisatelj prepričani, ki se je bil vnel zaradi prioritete tega sloga in

dokumentarično dokaže, da so ta zlog izumili Francozi, ne pa Nemci. Mi se v tem popolnem ujemamo, in smešna se nam zde prizadevanja onih nemških šovinistov, kateri hočejo dokazati, da je ta zlog nemški, ter ga celo imenujejo nemškega, staronemškega, germanskega itd. Če tudi so Nemci velik narod, vsega smodnika pa vendar neso izumili.

Že v prvem članku smo bili omenili, da je Flisova knjiga za Kranjsko že zategadelj posebne vrednosti, ker tako obširno opisuje graditeljske spomenike na Kranjskem kakor nobena druga knjiga; Radicev arheološki zemljevid z dostavkom nam manj ugaja, ker tam navedeni podatki neso vselej zanesljivi. Povedali smo že tudi, da do osemnajstega stoletja neso bile posvetne ampak cerkvene zgradbe, ki so dajale stoletjem signaturo arhitektonske umetnosti. Že pri opisovanju romanskega sloga je na strani 94 gospod Flis navedel uzroke, zakaj da na Kranjskem imamo do 14. stoletja tako malo umeteljniško-zgodovinskih in sploh zanimivih zgradb, kakor tudi nemamo nobene bazilike. Pa tudi v gotiki se ne moremo meriti z družimi avstrijskimi deželami, ki imajo velikanske stavbe te vrste. Vendar navaja gospod pisatelj, ki je morda vse cerkve na Kranjskem natančno pro-

Minister poudarja, da so poslednja leta naše razmere s Srbijo posebno intimne postale, ter da naša država vselej rada daje Srbiji prijateljske svete. Priporočevali smo jej pred vsem zmernost.

Kako se bodo dogodki na Balkanu razvili minister ne more povedati. Naš smoter je, poravnati navstale težkoče po mirnem in legalnem potu. Nadeja se, da se bode postavni red ustanovil samo z moraličnimi sredstvi brez sile, če tudi je vedno odlašanje neugodno uplivalo na položaj. Svoj govor pa sklepa z nado, da do boja mej velevlastni ne bode prišlo, če tudi bi prišlo do lokalnih konfliktov na Balkanu.

Potem je več delegatov stavilo razna vprašanja na ministra. Tako je poslanec Matuš izrekel željo, da bi se izvel 23. član Berolinske pogodbe, ki zahteva reforme za Makedonijo.

Delegat Rieger izrazil je svojo zadovoljnost z vodstvom vnanjih zadev. Omenjal je razmer z Nemčijo in Rusijo, ter iztiranja Poljakov iz Prusije. On misli, da se v Srbiji zanašajo na avstrijsko pomoč. Govornik izraža nado, da Avstrija ni obljubila Srbom nikake pomoči, kajti tudi v Bolgariji so simpatije za Avstrijo.

Na to minister Kalnocky zopet poprime besedo in poudarja, da smo prijatelji s Srbijo. Imamo pa tudi simpatije do vseh balkanskih narodnostij, tudi do Bolgarov in obžalujemo, da so nastopili nezakonito pot, kar utegne škodovati njihovem razvoju. O kompenzacijah Srbiji pa, pravi govornik, da sedaj ni govoriti, ko Berolinski dogovor še ni premenjen. Kalnocky misli, da se na Balkanu ne dajo lahko meje urediti po etnografičnih razmerah kakor to želi Rieger. Po tej teoriji morali bi vilajet Drinopoljski, Dobrudža, Makedonija in južni del Srbije pripasti Bolgarskeji. To je baš bilo uzrok takemu vznemirjenju družih balkanskih držav, ko se je zvršilo združenje Bolgarije in Vzhodne Rumelije in baš zaradi tega se je ugovarjalo ob svojem času določbam Sanštefanskega miru. Potem je govorilo še več govornikov, zlasti Nemcev, ki so polemizovali z Riegrom, ki je v svojem govoru izrazil goreče simpatije do Bolgarov.

Kakor vidimo ta razlaganja Kalnocky-ja se dosti ne ločijo od onih v odseku ogerske delegacije. Samo prijateljstvo z Italijo je posebno omenjal, kar tedaj ni bil storil in malo bolj poudarjal potrebo status quo. Jedna stvar nam ne ugaja v njegovem razlaganju, to da ni voljen pri urejevanju razmer na Balkanu ozirati se na naravne etnografične razmere, ampak se iz vsega njegovega govora vidi, da mu je ljubše le umetno ustvarjen protinaraven položaj, ki gotovo ne pospešuje razvoja balkanskih narodnostij.

Pritožba posojilnice v Slovenjem Plajbergu do justičnega ministerstva se glasi sledeče:

Visoko c. kr. ministerstvo!

Naša uloga de praes. 31. julija 1885 št. 5757 vrnila se nam je od veleslavne c. kr. deželne sodnije v Celovci, s pozivom na § 4 postave od 9. avgusta 1854, št. 208 drž. zak. in z naročilom, da

učil, kaj ima naša domovina znamenitega v tem oziru. Čuditi se moramo marljivosti in spretnosti gospoda pisatelja, kako da vse gotske cerkve, ki so kedaj bile ali so še na Kranjskem ne le navaja kakor gospod Radics, ampak pri največjih omenja njih zgodovino, ter jih je sam tehnično prav narisal in pri mnogih opisal vse njih arhitektonske podrobnosti.

Gospod Flis šteje mej najstareše cerkve na Kranjskem ono v Mošnah z leta 1156; v Crngrobu, o katerej pravi, da ne ve, kdaj je sezidana; Radics pa trdi, da je presbiterij iz leta 1273, cerkvena ladija je pa neki starejša; v Šmariji na Dolenjskem, ki je leta 1323 bila blagoslovljena; nadalje so vredne, da se omenijo cerkev v Pletarjih, o katerej trdi Flis, da je iz 14., Radics pa, da je iz trinajstega stoletja, v Beli peči iz 1413., v Cerknici iz l. 1482, Kranji iz 1491, Radovljici 1497. Št. Rupertu iz 1497. leta; gotska župniška cerkev v Loki zidal je naš rojak Kunavar leta 1532. Toda bi predaleč zašli, ko bi hoteli navesti vse podrobnosti, povemo naj le, da je pisatelj popisal 43 gotskih cerkev na Kranjskem, mej drugim tudi cerkev Jezusovega srca, za katero je napravil načrt in jo sezidal umetniško izobražen in ljubezniv c. kr. profesor na obrtni šoli v Gradci A. Wagner, kot bivši Ljubljanski mestni

doprinesemo avtentično nemško prestavo (!) prilog. Z drugimi besedami, naša uloga vrnila se nam je samo zaradi tega, ker je v slovenskem jeziku pisana, ker se veleslavna c. kr. deželna sodnija v Celovci postopi našemu slovenskemu jeziku odrekati ravnopravnost z drugim deželnim nemškim jezikom.

Zoper tako krivično, naše narodne pravice globoko žaleče postopanje uložimo sledečo

pritožbo:

Po § 4 navedene postave se morajo pismene uloge ulagati v jeziku, ki je pri sodnji navaden, ter se mora prilogam, katere niso pisane v takem jeziku, priložiti poverjeno prestavo.

Vprašanje pa, ali je slovenski jezik, t. j. jezik tretjine prebivalcev na Koroškem deželni navadni jezik, in tudi pri sodnji navadni jezik, je že od kompetentnih oblastij definitivno rešeno.

Omenjamo le ustavnega zakona od 21. decembra 1867. št. 142 drž. zak. o splošnih pravicah državljanov, kateri v členu 19. svečano in odločno vsem v deželi navadnim jezikom priznava ravnopravnost.

Omenjamo na dalje, da je justično ministerstvo že pred izdavo tega ustavnega zakona in še po izdavi si štelo v svojo nalogo, po administrativni poti take naprave upeljati, katere bi Slovencem v nekaterih pokrajinah nadsodnije Graške tik Nemcev stanujočim olajševale ter osigurjevale rabo njihovega jezika.

K temu namenu izdane naredbe izdavale so se na podlagi obstoječih zakonov v delokrogu justičnega ministerstva.

Tako določuje ministerska naredba od 15. marca 1862, št. 8651:

„da se opravičenim zahtevam slovenskega prebivalstva zavoljo rabe slovenskega jezika pri sodnijah tega (Graškega) nadsodnijskega okrožja, kolikor mogoče ustreže, je visoko c. kr. ministerstvo za vse sodnijske okraje, v katerih stanujejo Slovani določilo:

4) morajo se v omenjenih pokrajinah v slovenskem jeziku pisane uloge od sodnij vsprejemati ter v slovenskem jeziku reševati.“

Ta isto zapoveduje ministerska naredba od 4. oktobra 1866, št. 1861.

Ker so pa te določbe glede rabe slovenskega jezika bile nekaterim sodnijam premalo jasne, izdalo je ravno to visoko justično ministerstvo dne 18. aprila 1882, št. 20513 na prezidij Graške nadsodnije novo naredbo v tej zadevi. V tej naredbi izreka ministerstvo, da zgoraj navedene naredbe z leta 1862 in 1866 veljajo za vojvodino Kranjsko, za okrožno sodnijo v Celji, potem za slovenske in mešane pokrajine v vojvodini Koroškeji, ter pravi nadalje v predzadnjem odstavku:

„Posebno pa moramo zahtevati, da se določilo četrtega odstavka v naredbi od leta 1862, ki splošno določuje, da se morajo slovenske uloge sprejemati strogo izpolnuje — — —.“

Čudimo se torej, kako da veleslavna c. kr. deželna sodnija o vseh teh naredbah ali nič ne ve ali jih pa popolnem prezira. Vse druge sodnije

inžener, in si s tem postavil trajen spomenik svoje vsestransko pripoznane tukajšnje delavnosti.

Dovoljeno bodi nam še omeniti, da naša domovina in kratkem obogati, in sicer v njenem najlepšem kraju za jedno arhitektonsko umetno zgradbo. Dunajski stavbeni mojster Schmidt, ki je po vsej Evropi znan, kar se tiče gotike, je za svojega poletnega bivanja na Bledu, ne da bi ga bil kdo prisil, obljubil, da bode napravil zastoj načrt za novo cerkev, ki jo mislijo tam zidati. Držal je tudi svojo besedo in že doposlal svoj operat. Sedaj gospod Schmidt izdeluje podrobne načrte za to cerkev. Dostični odbor na Bledu bode vsprejel te načrte in po naših mislih je upanje opravičeno, da Kranjska čez nekaj let dobi umetno zgrajeno gotsko cerkev. Kakor mi z veseljem sporočamo to vest svojim bralcem, ravno tako globoko obžalujemo, da se upanje, da dobimo še neko drugo umetno delo, ne bode izpolnilo. H kratu s Schmidtom bil je tudi Kanon na Bledu. In ko je zvedel za Schmidtovo ponudbo, ponudil se je tudi ta od Boga nadarjeni umetnik, da bode naslikal glavno sliko za altar nove cerkve, ki se bode zidala po načrtu Schmidtove — a sedaj je mrtev in Kranjska bo imela jedno umeteljniško delo manj. Čast njegovemu spominu.

vojvodine Kranjske in okrožne sodnije Celjske ravna se po teh zakonih in naredbah ter slovenske uloge brez vsakega protivljanja vsprejemajo in tudi slovensko rešujejo. Vse te sodnije pripoznavajo v zmislu člana 19 ustavnega zakona od 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. in v zmislu navedenih ministerijalnih naredb, da je slovenski jezik „pri sodnji navadni jezik“, da toraj uloge pisane v slovenskem jeziku ustrezajo terjatvam § 4 postave z 9. avgusta 1854, št. 208 drž. zak.

Nam nikakor ni razumljivo, odkod si jemlje ta veleslavna c. kr. deželna sodnija pravico, slovenskemu jeziku odrekati lastnost, da je „pri sodnji navadni jezik“, katera lastnost mu pripada po postavah in ministerijalnih naredbah?

Mi se čudimo, kako si upa ta deželna sodnija naredbe tega ministerstva samega popolnem prezirati, ter s tem zaničevati visoko ministerstvo samo?

Vrnitev naše uloge z ozirom na § 4. postave 9. avgusta 1854 št. 208 in zahtevanje, da prinesemo avtentično nemško prestavo prilog je toraj v protivji zoper jasne izreke postav in naredb.

Mi upamo in smo prepričani, da bode visoko ministerstvo vedelo postavam in pa svojim naredbam dobiti veljavo, ter da bode znalo podrejenemu uradu pokazati, da vladajo v Avstriji postave, ter da se mora nižji urad višjemu in najvišjemu pokoriti in njegove naredbe spolnovati. Kajti če se sme nižji urad postavljati nad višjega, kje je potem subordinationacija, kje je red?

Še jedne zahteve moramo omeniti, da namreč, veleslavna deželna sodnija v Celovci zahteva, da priložimo poverjeni volilni protokol. Ta volilni protokol se že nahaja v pravih kot poseben odstavek (§ 31).

Pravila pa so povrjena in ta smo tako priložili našej ulogi. Pri vseh drugih sodnijah, v katerih so se snovale posojilnice, zadostovalo je to vsem terjatvam ter so se zadrage brez vseh ovir upisale v trgovski register. Le ta deželna sodnija dela nam ovire.

Prosimo torej:

Visoko c. kr. ministerstvo blagovoli čuvati pravico postave in minist. naredb zoper samovoljo c. kr. dež. sodnije v Celovci, odlok te z dne 11. avgusta 1885, št. 5757 kot nezakonit ovreči in c. kr. deželni sodniji v Celovci strogo naložiti, da ima odmah našo ulogo de praes. 31. julija 1885, št. 5757 in merito rešiti, ter v naprej ustavne državne postave in na podlagi teh izdane ministerijalne naredbe spoštovati.

Radovedni smo na vspeh in rešitev te pritožbe, katero bomo ob svojem času objavili.

„Zadruga.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. novembra.

Čehi so zadovoljni z odstopom naučnega ministra Conrada, o novem ministru pa česki listi jako zdržljivo pišejo. Čakati hočejo, kako bode njegovo delovanje. „Pokrok“ ga imenuje čisto politično nedolžnost in pravi nadalje, da politična nedolžnost najbrž ni bila jedin povod, da so ga poklicali, kajti sicer bi bili našli dovolj strokovnjakov, katere bi bili lahko poklicali. Oficijozni zagotavljajo, da se novi minister strinja s tendencami Taaffejeve vlade. Res nas uči skušnja, da ministerski predsednik ima rad v svojem ministerstvu zastopnike raznih političnih prepričanij, vendar ni misliti, da bi poklical v ministerstvo še katerega, ki se ne bi strinjal z njim, ker to je bilo uzrok vednim premembam v ministerstvu. Taaffe je najbrž hotel poklicati moža, proti kateremu opozicija že naprej nema nikakega orožja v rokah, in to se mu je posrečilo. Kar se tiče desnice, je gotovo zadovoljna, da je odstopil Conrad, kajti sicer bi se vlada in državnozborna večina nikdar ne bili tako približali, kakor je to potrebno. Kaj da želi desnica od novega ministra, je jasno. V prvej vrsti zahteva avtonomijo šolstva, katera je utemeljena v razmerah in brez katere se šolstvo nikdar razviti ne more. Nadalje zahteva pravičnost v narodnem oziru. Zlasti zahtevajo Čehi, da se odstranijo v nebo kričeča zla, ki tlačijo šolstvo českega naroda. Od teh teženj ne bode desnica nič odstopila in z jednako odločnostjo zahtevala, da se jim ustreza, pod Gautschem, kakor pod Conradom. Ne zadostuje pa zagotovilo oficijozov, da bode novi minister prijazen nenemškimi narodnostim. Nenemške narodnosti ne prosjačijo za ministersko prijateljstvo, ampak zahtevajo pravico in točno izpeljavo zakonov. Avtonomistična stranka bode sodila novega ministra po delih. Podpirala ga bode, ako se bode res držal programa sedanjega ministerstva, obrnila

se pa od njega, ako bode hodil po stopinjah svojega prednika. Z veseljem slišimo, da je novi minister energičen, želeli bi, da bi bil tudi samostojen proti svojim podrejenim uradnikom, kar Conrad ni bil. V enakem smislu piše o novem ministru tudi „Politik“.

Vnanje države.

Konferenca ne obeta nikakega vspeha. Kaj da se je sklepalo v drugi seji, se ve da ne vemo, vendar se zatrjuje, da so vlasti prišle močno navskriž. Nemčija in Rusija sta jedini, a odločno n'ima nasprotuje Anglija. Nekateri veleposlaniki so priporočali, da je najbolje, da se sultan z lepa pobota s knezom Aleksandrom.

Bolgarski ministerski predsednik Karavelov prišel je v Plovdiv. V kratkem pride tja minister vnanjih zadev Canov. To kaže, da se Bolgari ne mislijo z lepa umakniti iz Vzhodnje Rumelije. Vlada se namreč nadeja, da bode konferenca brez vspeha in potem se bode Turčija rada z Bolgari mirno pogodila. — V soboto bila so mej vodji vzhodnjermeljskega gibanja in nekaterimi Rusi, mej slednjimi bil je voditelj ruskega generalnega konzulata Ingelström, v Plovdivu posvetovanja. Rusi so skušali Vzhodnjermelije pridobiti z obljubami, a poslednji so se prav odločno izrekli za kneza Aleksandra in izjavili, da se o osobi vladarja nečejo več pogajati.

Razmere mej **Grško** in **Turčijo** so vedno bolj napete, zlasti, ker Turki vidijo, da Grki močno agitujejo na Kreti. Krečanski guverner pretrgal je vse zveze z grškim konzulatom, ker Grška neče odpoklicati voditelja konzulata, kakor je Turška zahtevala.

Danes se je sešla nova **francoska** zbornica. V kratkem bomo tedaj imeli priliko prepričati se, ali so poslednje volitve republikance kaj izučile ali ne. Najbrž se bode kmalu pokazala prejšnja nesloga, kajti radikalci bodo hoteli pokazati, da so v novejši zbornici bolj zastopani, kakor so bili v prejšnji.

Birmanski kralj je že odgovoril na angleški ultimatum in sicer jako osorno. Na zahtevo Anglije, da bi kontrolovala vnanje zadeve Birme, odgovoril je kralj, da mora o tem poprej govoriti z Nemčijo, Francijo in Italijo. Anglija ni zadovoljna z odgovorom in njene čete bodo v kratkem prestopile Birmansko mejo.

Dopisi.

Iz Gorice 8. novembra. (Volitev v deželni zbor. — Čitalnica in podporno društvo v novih prostorih.) Zadnja volitev v deželni zbor Gori ki, pri kateri je bil jednoglasno voljen za poslanca g. profesor dr. Gregorčič, je v občē zadovoljila toliko večino volilcev kakor nevolilcev. Nekaterim našim veleposestnikom, ki so bili vajeni vselej voliti v tej skupini poslanca iz svoje srede ali vsaj posvetnega moža, ni bil kandidat po godu, in to ne da bi dvomili nad njegovo zmožnostjo in sposobnostjo za to mesto, temveč le radi tega, ker bi bili radi videli, da bi bil dr. Gregorčič voljen v drugi skupini, in v tej pa veleposestnik ali posvetni gospod. Da so se pri vsem tem udali ti gospodje večini in da so ne le za Gregorčiča glasovali, temveč celo pooblastila pobirali zanj in agitovali, dela jim le čast in svedoči njih politično zrelost. Politik mora včasih proti svojemu mnenju udati se večini, posebno pa, ko ne gre toliko za načelna vprašanja, kakor za osobo. Vspah te sloge pokazal se je tudi takoj, ker se nasprotniki Italijani, ki tudi s Slovenci vred v tej skupini volijo, niti upali neso s protikandidatom na dan, da si so dalje časa glavo belili, kako bi Slovence prehvapili.

Naša čitalnica in „podporno društvo“ morali sta se 1. t. m. seliti, ker je „Concordia“ ali pa hišna gospodinja slovenskemu društvu ob svojem času odpovedala. V prejšnje čitalniške prostore prišlo je italijansko društvo „il gabinetto di lettura“ ter so si postali Nemci in Italijani najbližji sosedje in pajdaši. Mi želimo novima prijateljema vse dobro in še nekoliko lepega vremena po vrhu ter smo zadovoljni, da smo si našli nove prostore, ki bodo našim potrebam mnogo bolj ugajali nego prejšnji. V novih prostorih je prav dobra gostilna in kavarna, tako da se nadejamo, da bodo ti prostori središče, v katerem se bodo zbirali vsi domači in od zunaj v Gorico došli Slovenci. Čitalnična dvorana sicer ni še dovršena, a do predpusta bode v redu, tako da se smemo ob onem času nadejati živahnega življenja v njej. „Podporno društvo“ imelo je danes v elegantni obednici Marzinijeve gostilne, kjer imata obe društvi sedaj svoj dom, domačo zabavo, ki je bila močno obiskana in se je v občēo zadovoljnost vršila.

Iz Selške doline 7. novembra. [Izv. dop.] Namenivši se nedavno v Bohinj, napotil sem se

zjutraj rano po Selški dolini. Solnce je ravno vzhajalo, ko dospem v Selce, v prijazno farno vas, kjer se brez krika in tožeb toli lepo razcveta voditeljem v čast, prostemu ljudstvu pa v korist „Bralno društvo.“ Čez malo uro hoda prišel sem v Železnike, trg ležeč v ozki dolini. Ker sem že mnogo čital in čul o „Bralnem društvu“ v Železnikih, nesem mogel, da bi ne pogledal v bralno sobo. In kaj sem našel? No, bil sem popolnem zadovoljen, bolj kakor sem pričakoval. Zvoljni ljudje so to društvo obrekovali, da se v njem surovo kriči, da se člani grdo obnašajo itd. O vsem tem ni niti duha ne sluha. Čul sem le milo, našemu narodu prirojeno in do srca segajoče petje in videl sem zbranih mnogo članov. Pri kritici: „Kogar v srce to ne peče — v tem naša krv ne teče“, čutil sem i jaz brezmejno gorje, ki tlači to dobro, do skrajne revščine dognano ljudstvo. Prav ganljivo bilo je videti ukazelne, jedva nedeljsko šolo zapustivše dečke sedeče poleg sivolasih z očali oboroženih starcev, ki so vsi čitali časnike in knjige, katerih imajo lepo število. Ogledal sem si nadalje lepo, a v vlažen kot postavljeno cerkev in z ličnimi hišami obdani trg. Pogledal sem pa tudi v one iz desek za silo vkup zbite srednjeveške galeje, kjer skušajo tukajšnji rojaki mučeniki z žuljavimi rokami zažuganje Božje, da bode Adamov rod s potnim obrazom služil svoj kruh. Prijatelj, samo jedenkrat poglej te na duhu in životu zamorjene otroke in vedel boš kako se tukaj godi. Poglej samo jedenkrat smrtno blede može, prezgodne starce in njih udrte kalne oči pričale Ti bodo več, nego vsi dolgi članki o bedi človeški! Poglej ženske, ki so ukovane noč in dan v težko pretežko delo, brez prizanašanja tudi takrat, ko jim je trpeti vse gorje, ki ga prinaša zakonski stan, in bode Ti takoj jasno, zakaj je v zadnjih 15 letih tukajšnje pokopališče posebno s kovaškimi ženskami kar posejano. Ni me volja danes v roke vzeti drobnogled in nož, da bi preiskaval vse rane na telesu tukajšnjega delavskega ljudstva, to bodi prihranjeno za poznejše čase, samo to rečem: dosti se je tukaj že grešilo in se še greši, ker se ni skrbelo in se še sedaj ne skrbi za delavce, ki žrtvujejo žulje vsega svojega življenja. Grešilo se je in greši se, kar se še ni napravilo delavsko podporno društvo, od katerega bi delavec, kadar zbolí ali pa onemore, po 20—30 let nem trpljenja dobival četudi pičel, vendar stalen užitek, da bi mu ne bilo treba po tolikoletnem trudu hoditi z beraško palico od praga do praga. Ne bodem ruval proti tukaj vladajoči stranki, ne bom se dotikal srkla očesa „gospodovega“, a nekaj naj mi bo dovoljeno. Povedati namreč, da ko bi pomislili čuvarji, ki stoje z mečem, tehtnico in križem na pročelji tukajšnje fare in občine, kako slabo upliva njih nebržnost za delavce, njih razpor, to narobe solnce na prosto ljudstvo, še danes podali bi si roke ter porabili zlati čas v to, da bi v prijateljski zvezi skrbeli za blaginjo tukajšnjih trpinov. S to željo poslavljam se od prijaznega trga, Železnikov, kličoč mu: Z Bogom!

Domače stvari.

— (Dolenjska volitev.) Kakor piše uradni list v današnji številki, bode državnozborna dopolnilna volitev v dolenjskih mestih v 12 dan decembra t. l.

— (Osobne vesti.) Nadsodnije svetnik g. dr. Friderik Perko, imenovan je predsednikom okrožne sodnije v Ljubnem. — Okrajni glavar vitez Vesteneck izvoljen je bil včeraj v Voitsbergu poslancem v deželni zbor štajerski. — Iz Gradca se nam piše, da bode baje nadsodnije svetnikom v Ljubljani imenovan g. Peter Levičnik, sedaj svetnik pri okrožni sodnji v Celji.

— (Zaročil) se je v 7. dan t. m. gospod Anton Možek, rentier in c. kr. rezervni častnik z gospico Mici Goršičevo, hčerjo znanega orglarskega umetelnika v Ljubljani.

— („Jurjev koledar“) za 1886 izšel je ravnokar. Na 112 str. prinaša mnogo zabavnega gradiva in podob. Prijateljem Jurjevega humorja bode dobro došel, zlasti ker je oblika prav lična, cena pa samo 50 kr.

— (Za urejenje hudournikov na Gorenjskem.) Deželni gozdni nadzornik g. V. Goll in g. Rieder, komisar gozdnega nadzorstva v Belaku odpotovala sta na Gorenjsko, da z občinskimi zastopi v Kranjski gori, Ratečah in Belpeči ter drugimi udeleženci obhodita glavne hudournike in brez odlašanja ukreneta potrebne naredbe, da se preprečijo nadaljne povodnji in škode.

— (Nova cerkvena skladba) je pod naslovom: „Te Deum“. Za mešani zbor zložil in prečastitemu gospodu Jožefu Dolenzu, doktoru theologiae udani poklonil Ign. Hladnik. Op. 3. V Ljubljani 1885. Lastnina skladateljeva. — Tisk J. Blasnikovih naslednikov. Prodaja katoliška bukvarna. Cena 40 kr.“ prišla ravnokar na svetlo. Strokovnjaka gg. Fajgelj in Foerstar izrekla sta se o tej skladbi, da ni pretežava.

— (Divjo mačko) samico izredne velikosti 11 funtov težko ustrelil je danes gosp. Adolf Mully na Dolenjelogačkem lovu. —o.

— (Včerajšnji mesečni somenj) bil je glede na to, da bo prihodnji ponedeljek veliki sv. Elizabete somenj, še dobro obiskan. Prignalo se je 691 glav živine in sicer: 158 konj, 237 volov, 259 krav in 37 telet. Najbolj živahna kupčija bila je na semnjišči za govejo živino, kjer so Lahi tudi največ živine pokupili. Tudi nad 100 prašičev se je na somenj postavilo: največ pokupili so jih Ljubljanski klavci, kakih 30 prašičev prodanih je pa bilo na Tirolsko.

— (Razpisano) je mesto deželne sodnije svetnika pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani. Prošnje do 30. t. m.

— (Učiteljska služba.) Razpisana je služba 4. učitelja na četverorazredni deški šoli v Kamniku. Plača 400 gld. Prošnje do 30. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Metlika 10. novembra. Poddružnica sv. Cirila in Metoda za Metliški okraj včeraj ustanovljena. Predsednik dekan Aleš, namestnik notar Štajer. Ustanovnikov dozdej najst; Živili in se veselo množili.

Žužemberk 10. novembra. Pri današnji volitvi izbrani. Jakob Dereani za župana, Karol Zavodnik, Franjo Pehani, Franjo Valand, Franjo Pečjak, Mihael Čerček, Janez Pucelj, Jakob Klinc, Franjo Vidmar za svetovalec. Sami vrli narodnjaki! Živela sloga!

Kraljevi Gradec 10. novembra. V Kraljedvorski zadevi danes sodba proglašena. Jedenindvajset zatožencev obsojenih zaradi javnega nasilstva od dveh do osemnajst mesecev težke ječe. Mej njimi župan Šip, mestni odbornik Stuhlik vsak na tri, policaj Rečina na sedem mesecev. Sedemnajst zatožencev zaradi rabuke obsojenih v strog zapor od treh do sedemnajst dnij. Trinajst zatožencev oproščenih.

Budimpešta 10. novembra. Uradni list objavlja ročno pismo cesarjevo na cesarjeviča. V pismu izraža se živahno veselje cesarjevo, da se je deželna razstava v Budimpešti sijajno izvršila. To veselje se je povišalo v zavesti, da je razstava nastala pod pokroviteljsvom cesarjeviča. V posebno zadovoljstvo je veliko zanimanje cesarjeviča za razstavo ter nje pospeševanje po mnogokratnem obiskovanji, ki je močno uplivalo na razstavjalce. Za to sodelovanje, ki se strinja z nameni očetovimi, izreka odkritosrčno priznanje in zahvalo. — Uradni list objavlja dalje, da je trgovinski minister Szechenyi odlikovan redom železne krone prve vrste.

Zagreb 9. novembra. Poslanec Josip Gržanić danes prvokrat pri sodnji zaslišan. Deli so ga v preiskovalni zapor.

Sofija 9. novembra. Včeraj napalo je 50 srbskih vojakov, ki so pri Trnu prodrli na bolgarsko zemljo, bolgarsko stražo, obstoječo iz 12 mož z živahnim streljanjem, a brez vspeha. Bolgari vrnili so nekoliko strelav in ubili jednega srbskega vojaka. Bolgarski stotnik naznanil je srbskim častnikom, da se bode odslej streljalo na vsakega srbskega vojaka, ki pojde čez mejo. V okrajih Kistendže streljali so včeraj Srbi na bolgarsko četo, pri kateri je divizijski načelnik iz Izvor, da ogleduje mejne straže. Zadet nihče. Srbske straže stojé že dva dni na več krajih na bolgarske zemlji. Misli se, da Srbija išče casus belli, da bi hipoma udrla v Bolgarijo.

Carigrad 9. novembra. Sultan zahvalil se je knezu črnogorskemu za poslanih mu 8 „perjanikov“, določenih za osobno stražo. — Poveljstvo v Drinopolji poroča, da Bolgari ob meji pri Tirnovi-Sekbanu zakopavajo sodčke s smodnikom, katere bodo ob prihodu turških čet sprožili.

Plznsko zimsko pivo.

Usojamo si s tem naznanjati, da se bode točarenje našega zimskega piva pričelo s 10. novembrom t. l. in pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIWIY,
Annenstrasse 19.

(663—3)

Tuji:

9. novembra.

Pri **Stonn**: Eisler z Dunaja. — Segala z Celovca. — Modic z Notranjskega.
Pri **Maltel**: Kränzlein z Dunaja. — Wechsler iz Grada. — Havlicek iz Maribora.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
9. nov.	7. zjutraj	741.24 mm.	7.8° C	z. szh.	obl.	0.60 mm.
	2. pop.	741.28 mm.	9.4° C	sl. szh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	741.90 mm.	8.2° C	z. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 8.5°, za 3.5° nad normalom.

Vremensko poročilo 9. novembra. Po vsej Evropi je visok zračni tlak. Najvišji je na jugu baltijskega morja, Poljskem in Južni Rusiji. Nebo je največ oblačno. Temperatura se ni dosti premenila, samo na vzhodu je pala. Ob Jadranskem morju je bil dež in burja. — Pričakovati slabe vzhodne vetrove, hladno, deloma jasno vreme.

Dunajska borza

dné 10. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld.	45	kr.
Srebrna renta	82	85	"
Zlata renta	109	10	"
5% marcna renta	99	65	"
Akcije narodne banke	865	—	"
Kreditne akcije	2.2	30	"
London	125	60	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	98	"
C. kr. cekini	5	95	"
Nemške marke	61	80	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	126	40
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171	60
Ogrska zlata renta 4%	97	80	"
5% papirna renta 5%	90	35	"
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	25	"

Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice 106 gld. 50 kr.
Kreditne srečke 100 gld. 176 " 25
Rudolfove srečke 10 " 17 " 80
Akcije anglo-avstr. banke 120 " 97 " —
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v. 186 " 50

Poslano.

Ker nekateri trošajo vest, da sem jaz dal priobčiti v „Slov. Narodu“ inserat „Oženil bi se“, izjavljam s tem, da se rečeni inserat ne tiče moje osebe. (660—3)

V Šiški, 4. novembra 1885.

Boštjan Tome,
gostilničar in mesar.

St. 12.173.

(633—3)

Dijaške ustanove.

Pri magistratu so s pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni: 1., 2. in 3. mesto Jarnej Sallocherjeve ustanove po 50 gld. na leto.

Pravico do te ustanove, katero podeljuje župan Ljubljanski, imajo dijaki Ljubljanskega gimnazija, ki so na Kranjskem rojeni, ubožni, lepega zadržanja in pa pridni.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in ubožni list, potem pa spričevali zadnjih dveh semestrov, uložé naj se do 20. novembra t. l. potom šolskega vodstva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 16. dan oktobra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

CHAMPAGNE
AYALA & Co.

Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.

Varstvena znamka.

Gostilnico v Mengšu pri „Tonhu“.

katero je prej imela Marija Kuralt, je odprl podpisani. V ceno postreže z izvrstnim vinom in dobrimi jedmi, ter dobi se tudi prenočišče. Priporoča se častitemu občinstvu

Franc Vrhovnik,
oštir.

(654—3)

Kri čistilne krogljice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpnenih udih, skazenem želodcu, pomankanju slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650—2)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Loterijsko posojilo mesta Barletta,

avterizovano in garantovano s kraljevim dekretom iz 1870. leta za osnovo nove luke.

GARANTIJE. — To posojilo daje garantije prve vrste, kakor: 1. Hipoteko na premoženje mesta Barletta v znesku 20 milijonov; 2. hipoteka na vse redne in izredne dohodke; 3. zaloga 350.000 lir letne rente, trajajoče do poplajanja posojila.

Vsaka obligacija je povrnljiva s 100 franki, in sicer 35 frankov kot najmanjši dobiček in in 65 frankov za povrnitev uplačane vsote. Tedaj je garantovan dobiček in sicer za najmanj 35 frankov in največ 2 milijona gld.

Obligacije mesta Barletta dajo največ upanja dobiti kak večji dobiček, ker se vsaka udeležuje vseh žrebanj, dokler ni poravnano posojilo, četudi je že jedenkrat ali pa večkrat zadela. Vsaka obligacija more tedaj 300 krat do zneska petih milijonov dobiti.

Štiri žrebanja v letu.

20. februarja — 20. maja — 20. avgusta — 20. novembra

s 140 tisoč dobitki v skupnej vrednosti

tridesetih milijonov,

mej njimi jih je več po 2 milijona, 1 milijon, 500.000, 250.000, 100.000, 20.000 itd.

Dobitki se izplačajo v gotovini tisti dan po srečkanji.

Emitijska cena. Na imejitelja glaseče se definitivne originalne obligacije, katere konkurirajo v 160 srečkanjih, na katerih je podpis mestnega municipija Barlettskega in vse podrobnejše določbe v nemščini, francoščini in italijanščini, prodajajo se proti gotovemu plačilu po 65 fr. = 32 gld. 50 kr. av. v. Te obligacije prodajajo se tudi po 90 fr. = 45 gld. av. v., ter se smejo tako-le plačevati: 10 fr. = 5 gld. av. v. pri naročbi obligacije, ostanek 80 fr. = 40 gld. av. v. pa v 16 mesečnih obrokih po 5 fr. = 2 gld. 50 kr. av. v., kateri se plačajo prvi teden vsacega meseca od januarja 1886. Taki kupovalci igrajo že v zgoraj navedenih srečkanjih in v vseh sledečih, kakor bi bili vse plačali. Vsak naročnik dobi kot premijo jedno srečko loterije v Antwerpenu (žrebanje 25. novembra) z velikim dobitkom

100.000 frankov

in drugimi 6000 dobitki po 50.000, 20.000 frankov itd.

Niti v Italiji, niti kje drugeje v Evropi ni nikakega loterijskega posojila, ki se moglo meriti s posojilom Barlettskim, kajti jedino je, ki daje tako velike in trajne šanse na dobitke in konečno je najboljšje mej vsemi posojili zaradi brez dvombe zanesljivih jamstev, katere daje imejiteljem.

Prodaja traja do 19. novembra pri banki **Croce frères de fu Mario v Genovi** (Italija) 32, Sv. Jurija trg.

Za stroške pošiljanja se ima pridejati 50 cent. Pisma pridejo v 48 urah. — Odpretje kredita in sconto za kupovalce. — Seznamni žrebanja pošljejo se zastoj. (668)

Umrli so v Ljubljani:

6. novembra: Mihajl Jevnikar, delavec, 76 let, Kladezne ulice št. 20, za slabostjo v starosti. — Marija Sešek, delavčeva žena, 35 let, Kurja vas št. 15, za jetiko. — Reza Konrad, delavčeva žena, 58 let, Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, za krvavenjem pluč.

7. novembra: Fran Golob, krojačev sin, 8 mes., Tesarske ulice št. 3, za božjastjo. — Ivana Tomec, usnjarijeva hči, 4 mes., Streliške ulice št. 14, za božjastjo. — Liza Banove, livarjeva hči, 8 dni, Cesta v mestni log št. 4, za jetiko.

8. novembra: Janez Garbajs, klobučar, 73 let, Poljanski nasip št. 50, za starostjo.

V deželnej bolnici:

5. novembra: Mihajl Pintar, dninar, 36 let, za plućnico. — Ivan Triller, gostač, 73 let, za katarom v črevesu.

R. DITMAR na DUNAJI.

C. kr. priv.

tovarna za svetilnice.

Namizne in viseče svetilnice

samo poskušanih sistemov in solidnega dela.

Gigantova solnčna svetilnica.

Tovarniška znamka.

Dobiva se (562—6)

po vseh boljših prodajalnicah svetilnic.

Priporočilo podjetja.

S tem si usojam visokočastitemu občinstvu uljudno naznaniti, da bodem mej boleznijo svojega soproga brez pretgranja nadaljevala

optični zavod E. REXINGER.

Z Dunaja sem dobila dobrega izpitnega optika, kateri bodel lahko ustrezal vsem zahtevam optike in melanike.

Kdor potrebuje očal, se mu bodo oči točno poskusile in izbrala stekla, ki mu bodo služila.

Zahvalujoč se presrečno za dosedanje zaupanje, prošim hkratu, da bi mi ga še nadalje skazovali ter zagotavljam vedno pazno postrežbo.

Z velespoštovanjem in udanostjo (669)

EMILIJA REXINGER, optični zavod v Ljubljani.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se takoj in cenó izvrše.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.